I ova dva članka, kao i ona o temi adventa i Božića, nastala su kao moji radovi za zatvorske novine povodom ovog najslavnijeg i najvažnijeg razdoblja u životu kršćana, Uskrsa, kojem prethodi priprema u vidu korizmenog vremena. Tu sam već bio malo više potkrijepljen mojim vlastitim saznanjima i mislima jer sam dosta napredovao na duhovnom planu na čemu mogu zahvaliti najviše čitanju Biblije, i Starog a pogotovo Novog zavjeta. Naravno i raznoj drugoj katoličkoj literaturi, koju sam jednostavno "gutao". Ako vam koja misao ili riječ iz slijedećih tekstova donese samo dio radosti koji u meni izazivaju pomisli na korizmu i Uskrs znajte da je Gospodin s vama. Jer bio je i sa mnom dok sam pisao ove tekstove.

"KORIZMA

ŠTO JE KORIZMA?

Na Čistu srijedu ili Pepelnicu započinje u nas kršćana crkveno razdoblje koje se zove KORIZMA. Korizmeno razdoblje počinje velikim postom i nemrsom. Korizmeno razdoblje predstavlja razdoblje pokore i duhovne priprave i traje četrdeset dana, od Pepelnice do Uskrsa. Nedjelje se ne ubrajaju u to razdoblje jer kršćani svaku nedjelju, pa i one koje dođu u Korizmi, slave kao dan Kristova uskrsnuća i pobjede pa se u taj dan ne posti, ne vrši se pokora, žrtva i odricanje jer je nedjelja dan pobjedničkog slavlja.

ŠTO KRŠĆANINU PREDSTAVLJA KORIZMA?

Njemu je to privilegirano vrijeme milosti Božje. To je vrijeme obraćenja, posta, pokore i poziva na dobra djela ljubavi i služenja drugima. To je vrijeme našeg osobnog dozrijevanja kroz post, pokoru i odricanja a u vjeri, nadi i ljubavi. I sada, dok vam ovo pišem, ove retke, u mojoj nutrini

me nešto steže i ispunjava kao kad sam se nekad u mladosti zaljubio. A sve od pomisli na to razdoblje priprave za sam USKRS, najveći kršćanski blagdan.

NA ŠTO KRŠĆANE PODSJEĆA KORIZMA?

Sama Korizma podsjeća vjernike na dva različita ali vrlo važna razdoblja u povijesti kršćanstva, različita trajanja.

Kao povijesno prvo, Crkva sa svojim vjernicima to čini po uzoru na četrdesetgodišnje putovanje izabranog Božjeg naroda iz Egipta po pustinji do obećane domovine. Za njih je to bilo razdoblje kušnji i prihvaćanja svoje ovisnosti o Bogu.

Kao povijesno drugo, Crkva se kroz Korizmu, zajedno sa svojim vjernicima, prisjeća četrdesetodnevnih Isusovih kušnji u pustinji. Isus odmah, po svojem krštenju na Jordanu, odlazi u pustinju kako bi proživio i prihvatio svoju ovisnost o Bogu, svojem ocu. Isus se sučeljava sa zlom i pobjeđuje ga u svim njegovim kušnjama.

ŠTO JE BOG ISUS HTIO POKAZATI U PUSTINJI?

Isus je poslušao poticaj Duha Božjega i otišao je u pustinju. U Novom zavjetu piše "I ODMAH G
A
DUH
NAGNA
U
PUSTINJU". Važno je uočiti kako Duh Božji vodi ljude u pustinju, u kušnju, na uski i trnovit put. Isus je svojevoljno otišao u pustinju i htio proći sva iskušenja i đavolska napastovanja da nam dadne primjer kako se treba u kušnji ponašati i kako se, uz pomoć Božju, mogu pobijediti đavolska napastovanja.

Đavao je isti i onda i danas. On je lukav i moćan strateg u napastovanju ljudi. On napada onda i tamo gdje i kada je čovjek najslabiji. On "igra na kartu" ljudskih potreba i želja koje traže svoje zadovoljenje.

Najveće naše potrebe, koje najčešće želimo zadovoljiti, su potrebe tijela. Glad, žeđ, odmor, uživanje, seksualne potrebe, tjelesno zdravlje. Sve su to normalne ljudske potrebe, po Bogu blagoslovljene. Ali samo onda kada se u njihovom zadovoljavanju držimo Božjih zapovijedi. Poruka Isusove pobjede nad đavlom je u tome da se čovjek uvijek i najprije treba držati Božje riječi. To znači da se u svemu treba najprije pitati što o tome misli i kaže sam Bog.

A On kaže: BUDI UMJEREN U JELU I PIĆU,

NE BUDI LIJEN,

NE UKRADI I NE POŽELI TUĐE STVARI,

NE SAGRIJEŠI BLUDNO,

NE UBIJ, itd.

Da se svaki od nas, prije nekih naših životnih promašaja i gluposti, prije nekih krivih odluka, upitao što Božja riječ govori o tome što mislim učiniti, sigurno mnogi od nas ne bi bili u zatvoru i ne bi napravili i neke druge životne promašaje.

Reći ćete, ne morao sam jer me na to prisilio život, morao sam to i to učiniti da bih nešto u životu postigao, itd. i mogli bi mi reći, pašto ti tu nama držiš prodike, pa kako smo mogli drugačije, pa što ti nisi drugačije?

A mogli smo. Kako? Pa evo kako. Svatko od nas je dobio od Duha Svetoga darove. Netko je mudar i pametan. Pa neka iskoristi tu mudrost i pamet neka promisli kako da tu svoju mudrost i pamet iskoristi da bi mogao mirno i radosno živjeti. I SIGURNO ĆE NAĆI NAČIN… Netko je jak. Neka iskoristi taj svoj dar i bit će mu dobro u životu.

I
SIGURNO
ĆE
NAĆI
NAČIN… Netko ima znanje o nečemu. O životinjama, o zemlji, o tehnici, o muzici i umjetnosti, itd. Neka iskoristi taj dar i bit će mu dobro u životu.
SIGURNO
ĆE
NAĆI
NAČIN
DA
TO
ZNANJE
ISKORISTI… Jer će taj njegov put biti BLAGOSLOVLJEN.

Ali ako čovjek hoće biti mudar a jak je, ili je mudar a hoće biti jak, ili ima neko znanje a hoće i drugo znanje, itd. onda će se izgubiti u životu. Zlo će ga usmjeriti životnim putima i k problemima koje će on teško ili uopće neće moći savladati. Izgubit će se i propasti. Ili iznutra ili izvana ili oboje. Prije ili kasnije.

I tu dolazimo do druge naše najveće potrebe, željom za slavom i moći. Pa tko do nas nije i ne bi htio da bude slavan, da se o njemu priča, da bude prihvaćen od drugih, slavan, voljen, da ima moć. Pa makar malo i bilo gdje. Kod kuće, u svojoj ulici, u svojem društvu, na poslu, ovdje u Kaznionici. Da ti netko spomene ime, da se zna za tebe…

To je velika i neodoljiva napast. SVI SMO JU IMALI ALI ĆE MALO NAS TO PRIZNATI. Pa kako pobijediti napast da se proda Boga, da se proda svoje savjest kako bi se zadovoljila želja za moći jer zna đavao i njegovo zlo gdje smo najslabiji. Pogledajte samo naše političare. Najsvježiji su primjer predsjednički kandidati. I estradne zvijezde, i razni poslovni menadžeri, i novinari, itd.

A postoji način da se pobijedi ta napast. Lako ga je napisati i pročitati ali teško ga se držati. Prilikom svake takve kušnje treba pitati što o tome misli Bog. I onda se treba držati njegove riječi. A On kaže: NEMOJ BITI OHOL

NEMOJ BITI ZAVIDAN

NEMOJ BITI ŠKRT

NEMOJ LAŽNO SVJEDOČITI

BUDI PRAVEDAN

BUDI UMJEREN

BUDI POBOŽAN I IMAJ STRAH BOŽJI, itd.

I nemoj htjeti ništa iznad i ništa više od onoga što si dobio kao darove od Duha Svetoga. Ili mudrost, ili znanje, ili jakost, ili pobožnost i strah Božji, i dr. I BIT ĆEŠ ZADOVOLJAN I ISPUNJ EN. I nećeš žudjeti za pretjeranom slavom. I moći, i novcima, i uspjehom preko mjere.

BIT ĆEŠ ONO ŠTO JESI I KAKAV JESI I S TIM ĆEŠ BITI ZADOVOLJA A LJUDI OKO TEB E BI T ĆE ZADOVOLJNI S TOBOM .

ŠTO MOŽEMO MI U KORIZMI OVDJE U KAZNIONICI?

Pa, mislit će netko, mi smo na izdržavanju kazne zatvora i ne možemo i ne trebamo posebno ništa jer je zatvor sam po sebi VELIKA KUŠNJA. I to je istina. Za mnoge od nas odlazak u zatvor predstavljao je odlazak u pustinju. Bog je pred nas stavio kušnju, za neke možda i

najveću u životu.

Jer istina je, ako smo do sada bili mudri i razumni i jaki i pobožni i ako smo bili oholi, škrti, bludni, lijeni, neumjereni u jelu i piću, u svakom slučaju smo na velikim kušnjama. Mnogi od nas neće priznati, ali iznutra svi mi vodimo borbu s našim kušnjama. ZA ILI PROTIV. DOBRO ILI Z LO.
PROMIJENITI
SE
ILI
NASTAVITI
DALJE
ISTIM
PUTEM.
I mnogi od nas će izaći iz zatvora a neće završiti svoje borbe i donijeti čvrste odluke za daljnji život. U slučaju Isusa kao i slučaju svakog od nas
KUŠNJE
PROLAZE
A
POSLJEDICE
ODABIRA
OSTAJU. Zato Korizmu moramo shvatiti i prihvatiti kao vrijeme našeg unutrašnjeg i duhovnog preslagivanja, povratka Bogu, bližnjima i samom sebi kroz molitvu, pokoru i djela milosrđa.

MOLITVA - svaki vjernik će se u Korizmi puno više moliti. I Križni put, Krunicu i druge molitve. Čitat će Bibliju i promišljati o Gospodinu i njegovoj muci kojom je zauvijek pobijedio đavla i otkupio naše grijehe.

POKORA - mnogi od nas zadat će si neku pokoru. Netko ne bude jeo ovo, netko ono, odricat ćemo se stvari i ponašanja koja su nam bila draga. Ali, vrlo često je to iz naših sebičnih pobuda jer sada je prilika da se u Korizmi smršavi, da se smanji ovisnost o cigaretama, kavi i dr., radi zdravlja itd. Kao da se za to morala čekati Korizma. A neće se razmišljati o Gospodinovoj muci i o tome zašto je jedan Bog, koji je sve, dao sebe da ga muče, razapnu i ubiju.

Međutim, i to je već puno. Takvo ponašanje potaknuto je činom kršćanske pokore radi Gospodnje muke. I ako se u toj kušnji, koju smo si zadali, izdrži do kraja, barem smo djelićem svoje duše i srca pomogli Gospodinu nositi križ koji On nosi sa svim našim grijesima. Neki će pobožniji i sa strahom Božjim, pridodati tome svakodnevne molitve i učvršćivati svoju vjeru, što je i pravi smisao pokore.

DJELA MILOSRĐA - u Korizmi, kao u nijednom drugom razdoblju, ukazuje se potreba da činimo djela milosrđa. U našim kušnjama moramo biti milosrdni. I opet pitanje. Pa kome da budemo milosrdni kad smo u zatvoru i nama je teško i mi trebamo pažnje i milosrđa?

A DA SE MALO OKRENEMO OKO SEBE? Pogledamo zatvorenike oko nas. I vidjet ćemo da možemo puno dobrih djela milosrđa učiniti.

Jer, NETKO JE GLADAN - GLADNA NAHRANITI

NETKO JE ŽEDAN - ŽEDNA NAPOJITI

NETKO JE SIROMAŠAN - SIROMAHA ODJENUTI

NETKO JE NEUK - NEUKA POUČITI

NETKO JE ŽALOSTAN - ŽALOSNA I NEVOLJNA UTJEŠITI

NETKO VAS JE UVRIJEDIO - UVREDU OPROSTITI

NEKOME JE UČINJENA NEPRAVDA - NEPRAVDU STRPLJIVO PODNOSITI

NETKO JE ZBUNJEN - ZBUNJENA SAVJETOVATI

NETKO JE SAGRIJEŠIO - GRIJEŠNIKA UPOZORITI.

A ako se okrenemo oko sebe vidjet ćemo da oko nas ima i gladnih, i žednih, i siromašnih, i neukih, i žalosnih, i nevoljnih, i zbunjenih. Teško da itko od nas u ovoj Kaznionici, bilo osuđenik bilo službena osoba, nema nekog kome je potrebna njegova utjeha, riječ, oprost, savjet, materijalna pomoć. Budimo kao Gospodin. Milosrdni. Zadajmo si pokoru, činimo dobra djela milosrđa.

I POMOGNIMO GOSPODINU NOSITI KRIŽ A ON ĆE ZA NAS POBIJEDITI ZLO I NA USKRS UZETI
SVE
NAŠE
GRIJEHE
SOBOM.

USKRS U NAŠIM CRKVAMA

Dolazi Uskrs i kroz ovaj članak želio bih da se svi malo podsjetimo kako se u crkvama u Hrvata slavi najveći kršćanski blagdan. Sve počinje Svetim trodnevljem, koje se sastoji od Velikog četvrtka, Velikog petka i Velike subote. Sveto trodnevlje započinje misom Večere Gospodnje na Veliki četvrtak, nastavlja se liturgijom Velikog petka, Uskrsnim bdijenjem na Veliku subotu, dnevnom misom na Uskrs, a završava službeno večernjom misom uskrsnog dana.

VELIKI ČETVRTAK

Na ovaj dan nema dnevnih svetih misa, jedino se slavi misa Večere Gospodnje koja je godišnji spomen-čin ustanovljenja svih naših euharistijskih slavlja, svih naših misa. U katedralama, kao matičnim crkvama svake biskupije, biskup ujutro ovoga dana slavi liturgiju sa svim svećenicima

svoje biskupije. Tada se blagoslivlja i bolesničko i katekumensko ulje, a posvećuje se također i krizmano ulje, te ulje za ređenje svećenika.

Nakon biskupove propovijedi svećenici obnavljaju obećanja dana na ređenju da će vjerno obavljati prihvaćenu službu. Uvečer se slavi euharistija u svim crkvama. U nekim zajednicama sam predvoditelj misnog slavlja pere dvanaestorici odabranih noge i tako podsjeća okupljene da je euharistija upućena na život – bratsku ljubav svih kršćana koju trebaju širiti u svijet a to sve po Ivanovu izvještaju o Isusu koji za vrijeme Večere pere svojim učenicima noge.

VELIKI PETAK MUKE GOSPODNJE

Obred Velikog petka započinje prostracijom svećenika i poslužitelja ili pak klečanjem u šutnji. Nakon toga slijede čitanja, čiji vrhunac svake godine je Muka po Ivanu. Crkva nakon homilije, propovjedi, izriče sveopću molitvu kao zaključak službe riječi.

Ove molitve su vrlo stare, te uključuju sve ljude, od pape, vjernika, katekumena, kršćana koji nisu u punom zajedništvu s katoličkom crkvom, Židova, članova nekršćanskih religija, onih koji ne vjeruju u Boga, upravitelja država, bolesnih, gladnih, zatvorenika, putnika, iseljenika, umirućih. Slijedi klanjanje Križu. Vjernici se mogu slobodno pokloniti Križu ili ga poljubiti te je poželjno da to učini svaki član zajednice. Dok traje poklon članova zajednice Križu, pjeva se stara tužaljka "Usta moja, opjevajte" koja stavlja u usta trpećem Isusu dobročinstva koja je Bog učinio svome narodu u povijesti spasenja, a narod svojeg Mesiju daje razapeti na križ, ruga mu se, poji ga octom, probada mu bok kopljem.

Posljednji dio obreda ovog dana jest pričest, koja je na Veliki četvrtak pohranjena na sporednom oltaru. Obred počinje Molitvom Gospodnjom, nema znaka mira, već se samo pristupa pričesti. Liturgija završava otpusnom molitvom te se vjernici razilaze u šutnji. Tišina je u crkvi i srcima vjernika, tišina, kojom Bog progovara onima koji su ga spremni slušati – **Spasitelj je mrtav da bi nas smrtne izveo u vječni život**
.

VELIKA SUBOTA - USKRSNO BDJENJE

Od obreda Velikog petka kroz cijelu Veliku subotu Crkva "šuti". Navečer se vjernici okupljaju na bdijenje. Obred Uskrsnog bdijenja sastoji se od službe svjetla s blagoslovom ognja i Uskrsnim hvalospjevom, službe riječi sa sedam starozavjetnih i dva novozavjetna čitanja koja iznose ključne događaje povijesti spasenja, krsne službe sa litanijama svih svetih, blagoslovom vode, krštenjem odraslih ili obnovom krsnih obećanja, euharistijske službe pod kojom novokršteni donose misne darove te prvi put blaguju Tijelo Kristovo.

Služba svjetla – u samoj crkvi ugašena su svjetla, a predsjedatelj pred crkvom blagoslivlja oganj kojim će biti zapaljena uskrsna svijeća. Na uskrsnu svijeću predvoditelj slavlja ucrtava simbole Isusa Krista – križ, prvo i posljednje slovo grčkog alfabeta, alfa i omega, brojeve tekuće godine, pet zrnaca tamjana u spomen na pet Isusovih rana. Nakon toga se svijeća pali od blagoslovljenog ognja i nosi kroz crkvu s tri postaje – pri dnu crkve, u sredini i pred oltarom. Đakon ili onaj koji nosi svijeću podiže je i pjeva "Svjetlo Kristovo". Na to vjernici odgovaraju "Bogu hvala." Nakon toga slijedi Uskrsni hvalospjev, čiju je ljepotu potrebno doživjeti slušanjem, te služba riječi. Slijedi Slava koja se nije pjevala u vremenu korizme, zatim čitanje Pavlove poslanice te evanđelje o otkriću praznog groba koje nam donosi Luka.

Krsna služba započinje blagoslovom vode kojem prethode Litanije svih svetih. Slijedi odricanje od grijeha te ispovijest vjere. Vodom će biti kršteni odrasli katekumeni ili djeca a ako nema kandidata predvoditelj škropi sve vjernike u znak obnove krsnih obećanja koja su dali Bogu osobno ili su dali njihovi roditelji ili kumovi.

Euharistijska služba u Uskrsnom bdijenju je vrhunac Kristove prisutnosti u ovoj noći nakon što smo ga doživjeli prisutnog u simbolu uskrsne svijeće, preko prisutnosti u riječi te u krštenju. Euharistija ostvaruje prisutnost Krista pod prilikama kruha i vina, u svakom euharistijskom slavlju, kada nam daje samog sebe za naše suobličenje njemu proslavljenom.

USKRS

I tada nam dolazi Uskrs. Njegov datum se svake godine mijenja. Uskrsni su se događaji Kristova života odvili u okvirima stare židovske Pashe. On je proslavio svoju uskrsnu večeru, proživio svoju muku i smrt i doživio svoj Uskrs za vrijeme toga židovskoga blagdana. Židovi su

slavili Pashu 14. dana mjeseca nisana a toga je dana uvijek bio puni mjesec - uštap. Bio je to sedmi mjesec židovskog kalendara, a odgovara našem ožujku i travnju, s početkom proljeća. Crkve u Maloj Aziji u starini su slavile Uskrs uvijek 14. nisana bez obzira kojeg je dana u tjednu padao. Ostale Crkve slave Uskrs u nedjelju nakon 14. nisana.

Na Nicejskom saboru, godine 325., sve su se Crkve složile da se kršćanski Uskrs slavi u nedjelju koja slijedi nakon uštapa tj. 14. nisana, poslije proljetnog ekvinocija. To teoretski znači između 22. ožujka i 25. travnja. Reformom kalendara na Zapadu, nazvanog "gregorijanskim" po papi Grguru XIII, godine 1582., uvedena je razlika od više dana u odnosu na istočne crkve koje Uskrs slave po julijanskom kalendaru.

Danas zapadne i istočne crkve traže dogovor da se vrate slavlju Gospodinova uskrsnuća u isti dan. Katolička crkva se na II Vatikanskom koncilu izjasnila u prilog što usklađenijeg svjetskog kalendara uz uvjet da ga prihvate i druga Crkve. Po današnjem računanju, Isusov se Veliki petak one godine dogodio 7. travnja, a Uskrs 9. travnja. Taj bi datum bio pogodan za stalno slavljenje Uskrsa.

U koji god dan nam Uskrs došao, mi kršćani ga uvijek očekujemo s veseljem i nadom. Jer Isus je svojom smrću na Križu otkupio naše grijehe a svojim uskrsnućem je pobijedio smrt za sve nas i na taj način nam je pokazao put prema vječnom životu,poslije smrti svakog od nas.

Taj put traži da strpljivo nosimo svoj životni križ i strpljivo podnosimo sve životne nevolje kako bi nakon smrti otišli "dati račun" pred Gospodina, opravdali se svojim dobrim djelima i vjerom, i nastavili vječni život po zasluzi Kristove muke i uskrsnuća.

SRETAN VAM USKRS.